

Tämä Bulletinin numero käsittelee oppimisen ongelmia sekä yleisellä että yksityiskohtaisella tasolla, kahdella asiantuntijapuheenvuorolla ja kolmella tutkimusartikkelilla. Puheenvuorot perustuvat kasvatustieteen ja psykologian uusien professorien esittäytymisluentoihin.

Kasvatustieteiden professori Miika Marttunen kirjoittaa argumentoivan vuorovaikutuksen ja oppimisen yhteyksistä yhteisöllisen oppimisen näkökulmasta. Siinä oppimistulokset syntyvät vuorovaikutuksen ja ajatteluprosessien kautta. Erityisen tärkeää tämä on uudenlaisten tekstitaitojen oppimisessa, eli olennaisen löytämisessä tietotulvassa. Mikäli näitä taitoja ei onnistuta riittävästi välittämään oppilaille on vaarana, että he käyttävät virheellistä tietoa opiskelussaan.

Psykologian professori Paavo Leppänen esittää neljä näkökulmaa oppimisen pulmiin. Oppimisvaikeuksien perusluonne on moniulotteinen, mikä näkyy pulmien esiintymisprofiilista neurobiologisiin taustatekijöihin asti. Dysleksia ei myöskään ole yhtenäinen kehityksellinen pulma, jonka taustalla olisi jokin yksittäinen syytekijä. Kolmas näkökulma on oppimispulmien esiintyminen päällekkäin. Lopuksi tutkimustiedon soveltamisessa on tärkeintä kyetä tukemaan yksilöllistä oppimista oppijan omien kykyjen mukaan.

Erja Lusetti ja Pirjo Aunio esittelevät ”Minäkin lasken!” –harjoitusohjelmaa. Varhaislapsuudessa saavutetut matemaattiset taidot luovat pohjaa koulumatematiikan oppimiselle. Jo esikouluiässä on kuitenkin havaittavissa merkittäviä taitoeroja. Ohjelman avulla matemaattisesti heikoille esikoululaisille annettiin rikastettua matemaattisten taitojen opetusta, joka näytti hävittävän ryhmien väliset erot. Ryhmien välisiä eroja ei ollut myöskään havaittavissa vuosi intervention lopettamisen jälkeen. Tutkimus osoitti tehostetun tuen mahdollisuudet.

Elina Rusanen ja Pekka Räsänen tutkivat matemaattisilta taidoiltaan heikosti suoriutuvien lasten laskustrategioiden kehitystä ensimmäiseltä kolmannelle luokalle. Laskutapojen ja -strategioiden kuvaamisen kaksikulotteinen malli voisi tarjota opettajille käsitteellisen viitekehyksen lasten laskutaitojen tarkempaan analysointiin. Lapsen taitojen yksityiskohtaisen tarkastelun avulla opettaja voi päästä syvemmälle lapsen osaamisen ymmärtämisessä ja samalla tarkempaan käsitykseen siitä, millaista tukea oppimiselleen lapsi tarvitsee.

Jere Vartiainen kollegoineen selvitti lasten vertaissuhdeongelmien, kielellisten taitojen sekä lukemaan ja kirjoittamaan oppimisen välisiä yhteyksiä ensimmäisinä kouluvuosina. Heikot kielelliset taidot esiopetusiässä olivat yhteydessä vertaissuhdeongelmiin ensimmäisellä luokalla, ja torjunta vertaisryhmässä lapsen myöhempisiin luku- ja kirjoitustaidon pulmiin. Pitkään jatkunut torjunta saattaakin hidastaa lasten kirjoitustaidon kehitystä lyhytkestoista torjuntaa voimakkaammin. Olisi tärkeää, että luokahuoneissa pyrittäisiin tukemaan lasten sosiaalisten taitojen kehitystä ja luomaan oppimista tukeva ja ryhmässä työskentelyä vahvistava luokanilmapiiri.

Oikein hyvää syksyä NMI-Bulletinin lukijoille!

Toimituskunta